

WYDARZENIA

Osobowość Forum Okrętowego

W trakcie tegorocznego Forum Gospodarki Morskiej, które odbyło się 9 października w Gdyni, wręczono nagrody „Innowacyjna Gospodarka Morska” w trzech kategoriach: „Osobowość”, „Produkt” i „Przedsięwzięcie Organizacyjne”. Miło nam poinformować, że wśród nagrodzonych znalazł się dyrektor NMM dr inż. Jerzy Litwin. Rada Związku Pracodawców Forum Okrętowe postanowiła nagrodzić go w pierwszej z wymienionych kategorii, z następującym uzasadnieniem: „za wieloletnią działalność w aktywnym promowaniu elementów kulturowych związanych z przemysłem okrętowym oraz interaktywną wystawę *Statki – nasza pasja*”.

Związek Pracodawców Forum Okrętowe powstał w 1993 roku z inicjatywy prof. Jerzego Wojciecha Doerffera. Celem statutowym tego stowarzyszenia jest wpływanie na tworzenie pomyślnych warunków rozwoju polskiego przemysłu okrętowego, organizowanie różnych form współpracy pomiędzy członkami, a także ochrona ich interesów i reprezentowanie zarówno w kraju, jak i za granicą.

Nagrodzeni statuetkami „Innowacyjnej Gospodarki Morskiej”. Fot. Piotr Kania, GospodarkaMorska.pl

Lech Wałęsa na „Darze Pomorza”

Stowarzyszenie Kapitanów Żeglugi Wielkiej przyjęło w poczet swoich członków honorowych Pana Prezydenta Lecha Wałęsę, nadając mu jednocześnie tytuł honorowego kapitana żeglugi wielkiej. Uroczystość odbyła się 27 października na pokładzie statku-muzeum „Dar Pomorza”, a jej gospodarzami byli przewodniczący SKŻW dr inż. Andrzej Królikowski i dyrektor NMM dr inż. Jerzy Litwin. Laudację wygłosił kpt. ż.w. Marek Marzec, mówiąc m.in.: „My, kapitanowie, pragniemy uhonorować Pana, Panie Prezydencie, przyjęciem do naszego Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej za to, co Pan zrobił dla Polski, Europy, Świata. Za pokazanie uciśnionym, zniewolonym, szarym ludziom płomienia nadziei. Za wprowadzenie w życie słów papieża Jana Pawła II – *Nie lękajcie się!, Wypłynięcie na głębie!*”.

Po uroczystości Prezydent Lech Wałęsa – na prośbę prezesa Towarzystwa Przyjaciół „Daru Pomorza” kpt. ż.w. Stefana Krelli – wpisał się do Księgi Pamiątkowej „Daru Pomorza”. Fot. Cezary Spigarski

Wygrany konkurs

Przez niemal ćwierć wieku Muzeum Historycznym Miasta Gdańska kierował Adam Koperkiewicz, który (jak sam mawia) zyskał ostrogi muzealnika w naszym Muzeum. Po jego przejściu na emeryturę ogłoszono konkurs na stanowisko dyrektora. Z wielką satysfakcją przyjęliśmy wiadomość, że obradująca w końcu października komisja konkursowa po przesłuchaniu kandydatów rekomendowała na to stanowisko kolejnego naszego kolegę. Dr hab. Waldemar Ossowski został zatrudniony w Dziale Badań Podwodnych NMM w 1994 roku, tuż po studiach archeologicznych na toruńskim UMK. Szybko dał się poznać jako znakomity fachowiec o silnym zacięciu naukowym, a dwie z jego publikacji w serii „Prace Narodowego Muzeum Morskiego” stały się podstawą przewodów: doktorskiego i habilitacyjnego. Umiejętności organizacyjne z kolei ujawniły się zarówno w trakcie badań terenowych, którymi kierował, jak i podczas realizacji projektów naukowych, których efektem były monografie wraków statków „Generał Carleton” i Miedziowiec. Serdecznie gratulujemy – i życzymy nieustających sukcesów u nowych sterów.

Waldemar Ossowski u steru repliki statku wikingińskiego „Ottar” w trakcie eksperymentalnego rejsu śladami Wulfstana. Fot. Anton Engler

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Morze i wybrzeża

Na zaproszenie Instytutu Historii i Archeologii Regionu Morza Bałtyckiego Uniwersytetu Kłajpedzkiego Iwona Pomian, kierownik Działu Badań Podwodnych NMM, wzięła udział w międzynarodowej konferencji „The Sea and the Coastlands”, zorganizowanej z okazji 70. rocznicy urodzin wybitnego archeologa, prof. dra hab. Vladasa Žulkusa. W związku z obchodami wręczyła Jubilatowi, w imieniu dyrektora Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku dra Jerzego Litwina, medal pamiątkowy. W trakcie konferencji zaprezentowała referat na temat najnowszych wyników badań na stanowisku archeologicznym portu średniowiecznego w Pucku.

Spotkanie Grupy Monitorującej

W październiku odbyło się kolejne posiedzenie Grupy Monitorującej ds. Dziedzictwa Kulturowego Państw Nadbałtyckich, w której pracach bierze udział dyrektor NMM dr Jerzy Litwin. Spotkanie poświęcone zostało głównie kwestiom kolejnego, 6. Forum Dziedzictwa Kulturowego Bałtyku, które odbędzie się w dniach 28-30 września 2016 roku w Kilonii. Forum zatytułowane zostało: „Od powojnia do postmodernizmu – XX-wieczne dziedzictwo architektoniczne” i ma się koncentrować na kwestiach związanych z planowaniem przestrzennym i zabytkami architektury. Zauważono, że budowle wzniesione po 1945 roku rzadko mają status zabytku, a co za tym idzie – nie są prawnie chronione, pomimo ewidentnych walorów estetycznych. Celem Forum jest zwrócenie uwagi na to dziedzictwo kulturowe i stworzenie warunków jego ochrony.

Remont takielunku „Daru Pomorza”

Dobiegły końca zaplanowane na bieżący rok prace konserwacyjne i remontowe na statku-muzeum „Dar Pomorza”. Zakończono wymianę pokładu górnego, wykonany też został remont masztów i rej. W trakcie tych ostatnich prac okazało się, że ze względu na ubytki korozyjne w grotmaszcie zabytkowy żaglowiec musi zostać odholowany do stoczni. W gdyńskiej „Naucie” naspawano w miejscach ubytków stalowe nakładki i po trzech tygodniach nieobecności „Dar Pomorza” powrócił na swoje stałe miejsce przy Nabrzeżu Pomorskim.

„Dar Pomorza” holowany do stoczni „Nauta”. Fot. Marek Twardowski

Wystawa na „Sołdku” powróci

Tylko do końca października można było oglądać otwartą w czerwcu na statku-muzeum „Sołdek” wystawę „Matki i statki”. Jednak już wiadomo, że dzięki porozumieniu z Klubem Matek Chrzestnych Statków Armatorów Wybrzeża Gdańskiego ta ciesząca się dużym powodzeniem wśród zwiedzających ekspozycja zostanie wznowiona wiosną przyszłego roku. Planowane są pewne zmiany i uzupełnienia, być może także uda się opublikować katalog wystawy.

Koniec remontu w Muzeum Rybołówstwa

Remont budowlano-konserwatorski w średniowiecznym budynku kościelnym w Helu, mieszczącym Oddział NMM – Muzeum Rybołówstwa, rozpoczęty w 2013 roku i wykonywany w kilku etapach, dobiega końca. Już pobieżny ogląd bryły budynku ukazuje ogrom włożonej pracy: wymieniona została dachówka, wzmocniona konstrukcja dachowa, wyremontowana drewniana wieża, zrewaloryzowane elewacje, nowe okna ze szkleniem witrażowym i drzwi do zakrystii, izolacja fundamentów. Kolejne zmiany łatwiej dostrzec od wewnątrz – na przykład zamontowana winda została znakomicie wkomponowana w średniowieczny budynek i z zewnątrz jest niemal niewidoczna, w znaczący sposób natomiast zmieniła estetykę wnętrza, zwłaszcza hallu wejściowego. W prezbiterium na wysokości piętra zbudowano antresolę, całkowicie przeszkloną, dzięki czemu zachowany został charakter przestrzeni, zyskano natomiast dodatkowe miejsce na galerię obrazów. Zdecydowano się także na konserwację i ekspozycję odkrytych w trakcie remontu oryginalnych malowideł ściennych. Dodatkowe podpory konstrukcji dachu umożliwiły udostępnienie do zwiedzania pod-

dasza, gdzie powstanie sala wystaw czasowych. Warto dodać, że dzięki staraniom kierownika obiektu, Tadeusza Muzy, powstała nocna iluminacja budynku.

Zakończenie remontu oznacza rozpoczęcie kolejnego etapu: montażu nowej wersji ekspozycji stałej „Dzieje rybołówstwa na wodach Zatoki Gdańskiej”. Autorem scenariusza jest dr Jerzy Litwin, oprawę plastyczną zaprojektowali Barbara i Aleksander Widyńscy, a jako komisarz wystawy nad całością czuwa Krzysztof Zamościński.

W remontowanym wnętrzu Muzeum Rybołówstwa zwraca uwagę antresola i malowidła zdobiące wnęki okienne. Fot. Anna Ciemińska

Nocna iluminacja budynku Muzeum Rybołówstwa. Fot. Anna Ciemińska

EDUKACJA

Pływający chrześniacy

W październiku odbyły się pierwsze w nowym roku szkolnym zajęcia z cyklu Program dla Rodzin, skierowanego do rodzin z dziećmi w wieku 7–13 lat. Tym razem nasi goście zostali zaproszeni na pokład statku-muzeum „Sołdek”, gdzie na ekspozycji „Matki i statki” poznali ciekawostki związane z towarzyszącą wodowaniu statków ceremonią „chrztu”, a więc nadania jednostce imienia. Przy okazji, zapoznając się z historią, odkrywano też zakątki starego rudowogłowca.